

№ ETS173. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_101. – Назва з екрана.

4. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції [Електронний ресурс]: міжнар. док. від 31 жовт. 2003 р. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_c16. – Назва з екрана.

5. Запобігання та протидія корупції: навч. посіб. / [О. В. Руснак, А. М. Мудров, С. О. Кравченко та ін.]; за заг. ред. А. М. Михненка. – 2-ге вид., доповн. і переробл. – Київ, 2011. – 464 с.

6. Сольвар Р. Корупція у земельній сфері має бути подолана. Починаємо з малих кроків [Електронний ресурс] / Р. Сольвар. – Режим доступу: <http://blogs.korrespondent.net/blog/events/3789718/>. – Назва з екрана.

7. Поліводський О. ТОП-5 корупційних «земельних» схем у 2015 році [Електронний ресурс] / О. Поліводський. – Режим доступу: <https://agropolit.com/blog/7-top-5-koruptsiynih-zemelnih-shem-u-2015-rotsi>. – Назва з екрана.

Абдулкадірова Ельвіра Енверівна,
ад'юнкт кафедри адміністративного
права і процесу Національної академії
внутрішніх справ

ВІДЕОФІКСАЦІЯ ЯК МЕТОД ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ ПІД ЧАС РОЗГЛЯДУ СПРАВ ПАТРУЛЬНИМИ ПОЛІЦЕЙСЬКИМИ

Ставлення до корупції в суспільній свідомості сучасників зводиться до того, що людина сприймає її як інструмент розв'язання проблем. Тому одним із найбільш істотних чинників подолання цього негативного явища є зміна ставлення населення до вказаного питання [1]. З огляду на зазначене, нагальною є потреба в пошуку механізмів, здатних змінити ставлення або контролювати правовідносини, у яких потенційно може бути реалізовано корупційні схеми. На нашу думку, одним із таких механізмів є застосування патрульними поліцейськими відеофіксації під час здійснення розгляду справ.

Серед наукових праць, присвячених проблемі протидії корупції в правоохоронних органах, вирізняються здобутки С. М. Алфьорова, О. М. Бандурки, М. Ю. Бездольного, О. В. Джафарової, М. М. Тищенко та інших.

У Законі України «Про запобігання корупції» термін «корупція» визначено як використання особою, зазначеною в ч. 1 ст. 3 Закону, наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття такої вигоди чи прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб або, відповідно, обіцянка/пропозиція чи надання неправомірної вигоди особі, зазначеній у ч. 1 ст. 3 Закону, або на її вимогу іншим фізичним чи юридичним особам з метою схилити цю особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень чи пов'язаних із ними можливостей [2]. Корупцією визнають не лише одержання неправомірної вигоди або прийняття такої вигоди чи прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб, а й, навпаки, обіцянку/пропозицію чи надання неправомірної вигоди уповноваженій особі або на її вимогу іншим фізичним чи юридичним особам з метою схилити цю особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень чи пов'язаних із ними можливостей.

Тому вважаємо за доцільне використовувати відеофіксацію під час розгляду справ патрульними поліцейськими, оскільки це виключає можливість надання неправомірної вигоди чи інших домовленостей, заборонених законом. Водночас для ефективності такого підходу варто чітко регламентувати порядок застосування відеокамер. Ідеться про дотримання таких правил:

- камеру слід увімкнути до початку спілкування з людьми;
- поінформувати (на камеру) особу про те, що відносно неї, згідно п. 1 ст. 31 Закону України «Про Національну поліцію», застосовуються технічні прилади й технічні засоби, які мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису [3];

- попередити особу про можливість використання відеофайлів як доказів у суді;
- ознайомити особу, яку притягують до адміністративної відповідальності, з її правами та обов'язками;
- попередити особу про кримінальну відповідальність за пропозицію чи обіцянку службовій особі надати їй або третій особі неправомірну вигоду, а так само надання такої вигоди за вчинення чи невчинення службовою особою в інтересах того, хто пропонує, обіцяє чи надає таку вигоду, чи в інтересах третьої особи будь-якої дії з використанням наданої їй влади чи службового становища [4];
- за результатами розгляду справи прийняти відповідне рішення та поінформувати особу про подальші її дії;
- завершити відеофіксацію.

Отже, використання відеофіксації під час розгляду справ патрульними поліцейськими (за умов дотримання відповідних правил) як методу боротьби з корупцією може бути досить ефективним. Зазначений підхід потребує впровадження, адже це відповідає принципу прозорості й відкритості, на яких ґрунтуються правові системи європейських держав.

Список використаних джерел

1. Шатрава С. Місце та особливості функціонування органів Національної поліції України в системі суб'єктів протидії корупції С. Шатрава // *Visegrad Journal on Human Rights*. – 2016. – № 4/1. – С. 222–226.
2. Про запобігання корупції [Електронний ресурс] : Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1700-VII. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/card/1700-18>. – Назва з екрана.
3. Про Національну поліцію [Електронний ресурс] : Закон України від 2 лип. 2015 р. № 580-VIII. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/580-19>. – Назва з екрана.